

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
ЮРИДИЧНОГО ФОРУМУ
“ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА І ПРАВА ЛЮДИНИ: ІНТЕГРАЦІЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ”**

5 вересня 2025 року

м. Біла Церква

ЗМІСТ

СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	4
Бровко Н. І.	4
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ МІЖ ФІСКАЛЬНИМИ ІНТЕРЕСАМИ ДЕРЖАВИ ТА ЗАХИСТОМ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ І УКРАЇНСЬКА ПРАКТИКА	7
Ковальчук І.В.	7
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВТРУЧАННЯ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ В ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	11
Гаделія В. Р.	11
МЕДІАЦІЯ ЯК ПОЗАСУДОВИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ: ПЛАНИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ	14
Єфремова І.І.	14
ЕВОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ЗАПОБІГАННЯ ВОЄННИМ ЗЛОЧИНАМ	18
Звонарьов О.Ю.	18
СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ФІНАНСОВО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ.	23
Малишко І. В.	23
ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	26
Настіна О.І.	26
ПРАВОВІ АСПЕКТИ МОНІТОРИНГУ ЗАБРУДНЕНИХ ЗЕМЕЛЬ: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	30
Обіюх Н.М.	30
ОСОБЛИВОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО АРБИТРАЖУ ЯК ІНСТИТУЦІЇ ЗАХИСТУ ПРИВАТНИХ ПРАВ	34
Пахомова А.О.	34
СУСПІЛЬНО-КОРИСНІ РОБОТИ, ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЫГНЕНЬ В УКРАЇНІ	37
Сімакова С.І.	37
ПРОТИПРАВНІ АБО ЗАБОРОНЕНІ ДІЇ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ.	40
Сокиринська О.А.	40
ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.	43
Ломакіна І.Ю.	43
АКАДЕМІЧНА ЮРИСПРУДЕНЦІЯ ЯК РЕСУРС ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	46
Мельник В.О.	46
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ СТАНДАРТІВ У КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ КОМПАНІЯМИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	49
Аргат Я.П.	49
АНАЛІЗ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В КРАЇНАХ ДАЛЕКОГО СХОДУ	52
Терещук М.М.,	52
НЕОДНОЗНАЧНІСТЬ ІМПЕРАТИВНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ВИЗНАННЯ ДОКАЗІВ НЕДОПУСТИМИМИ.	58
Расторгуєв О.В.,	58

СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Бровко Н. І.

доктор юридичних наук, професор,

завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах висвітлено правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) як суб'єкта владних повноважень у системі антикорупційних органів України. Проаналізовано особливості організаційно-правової форми НАЗК, його місце в структурі виконавчої влади та специфіку правового статусу як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом. Досліджено компетенцію та функціональні повноваження агентства у сфері запобігання корупції, зокрема щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів, моніторингу способу життя публічних осіб, ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Окрему увагу приділено аналізу гарантій незалежності НАЗК та механізмів забезпечення його автономності від політичного впливу. Визначено проблемні аспекти правового регулювання статусу агентства та запропоновано шляхи вдосконалення національного законодавства у цій сфері.

Ключові слова: Національне агентство з питань запобігання корупції, антикорупційні органи, спеціальний статус, запобігання корупції, конфлікт інтересів

Питання визначення правового статусу органів публічної влади є одним із ключових у контексті забезпечення принципу верховенства права, реалізації

публічно-правових функцій держави та захисту прав і свобод громадян. Особливої актуальності набуває це питання щодо органів спеціального призначення, таких як Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), яке здійснює превентивну функцію у сфері боротьби з корупцією та посідає ключове місце у боротьбі з корупцією досягаючи значних успіхів через запровадження інновацій, таких як система електронного декларування, активної підтримки розвитку антикорупційної культури через освітні ініціативи та співпрацю з громадськістю.

Статус Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) визначається рядом нормативно-правових актів, передусім Законом України «Про запобігання корупції», Законом України «Про центральні органи виконавчої влади», Кодексом адміністративного судочинства України.

Згідно зі ст. 4 Закону України «Про запобігання корупції» НАЗК є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що уповноважений на здійснення функцій, пов'язаних із формуванням та реалізацією державної антикорупційної політики у межах реалізації яких має право видавати обов'язкові до виконання приписи, розпочинати та проводити перевірки, складати протоколи про адміністративні правопорушення [1].

НАЗК має повноваження контролювати й перевіряти декларації, здійснювати моніторинг способу життя, видавати обґрунтовані рішення з обов'язковими приписами для конкретних осіб, що свідчить про його владно-управлінський характер.

У цьому ж контексті ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України, визначає, що суб'єктом владних повноважень визнається орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування або їх посадові чи службові особи, які здійснюють публічно-владні управлінські функції на підставі законодавства, враховуючи делеговані повноваження [2].

Варто акцентувати увагу на статті 188-46 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка передбачає відповідальність за невиконання законних приписів НАЗК. Такий механізм підкріплює владний характер рішень НАЗК [3].

У підтвердження цього Верховний Суд у своїй постанові від 15.06.2023

встановив, що довідка НАЗК, що складається під час перевірки декларації відповідного суб'єкта містить «владний припис», є індивідуальним актом суб'єкта владних повноважень і тому є обов'язковим до виконання особою. Повторно у своєму рішенні Верховний Суд у 2003 році встановив, що довідки НАЗК є владними приписами в інтересах конкретних осіб, з чітким строком виконання, які мають силу індивідуальних актів – тобто виходять з владних функцій НАЗК.

Беручи до уваги вищесказане, НАЗК за своєю природою та обсягом повноважень відповідає ознакам суб'єкта владних повноважень. Аналіз положень чинного законодавства та правозастосовної практики свідчить про те, що Національне агентство з питань запобігання корупції є суб'єктом владних повноважень у розумінні адміністративного права України. Його діяльність має публічно-правовий характер і здійснюється через механізми юридично обов'язкових приписів, контролю та примусу, що є характерними ознаками владних повноважень.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, №49, ст. 2056 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6.07.2005р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>